

Nepodpisani se dopisi ne štakaju.
Pripadaju se pisma štakaju po 5
čvor. svaki redak. Oglasi od 8 re-
dakata stoje 60 h., za svaki redak
više 5 h.; ili u slučaju opozivanja
za pogodbu sa upravom. Novci se
štakaju poštarskom naputnicom (as-
segno postale) na administraciju
„Naša Sloga“ Ime, prezime i naz-
ivlju poslu valja točno označiti.

Kom list nudešo na vriome,
akto to javi odpravnici u otvo-
renem pismu, za koje se ne plaća
poštarske, ako se izvana napiše:
„Reklamacija“.

NAŠA SLOGA

Poučni, gospodarski i politički list.

Slagan rastu mala stvari, a neologa sve pokvarit. Nar. Pos.

Poziv na predplatu.

Iztiče eto i dvadeset i prva godina
što šaljemo naš list na kriče milog
nam roda. Pred vrati smo hvala Bogu
dvadeset i drugoj godini. Pozivljue nu-
rod na novu predplatu, nadamo se,
da će nam ostati vjerni svi starji po-
moćnici i predplatnici i da će se k
ovim pridružiti i oni, koji to do
sada nisu mogli ili htjeli.

Predplata s poštarnicom za cijelu
godinu stoji za finišnije for. 5., a za
seljaka for. 2. Za pol godine polovicu.
Izvan carevine za poštarnu više.
Novce ne treba slijati u zapećaćenom
listu, jer je predrago, nego poštarskom
naputnicom (*Vaglia postale*).

Budući da nam se šalje više puta
novce u razne svrhe, molimo svaku
koga, da uvjek točno naznači, što je
za predplatu, što za što drugo.

I ovom sgdom molimo naše duž-
nike, da već jednom zadovolje svojoj
dužnosti, jer nije liepo ni pravedno
list primati a i plaćati ga.

Preporučamo napokon svim rodo-
ljudom, da nam dopisuju iz svojih
krajevih po istini sve, što misle, da
može narodu koristiti.

Uprava „Naše Sloga“.

Istarski sabor god. 1890.

X. sjednica dne 13. novembra.

Prisutni: predsjednik vitez M. Cam-
pitelli, vladin zastupnik vitez Edo-
schegg, 27 zastupnika — na galeriji 3
osobe.

Predsjednik otvori sjednicu poslije
10 sati u jutru.

Tajnik dr. Lius pročita zapisnik
prošle sjednice.

Dr. Volarić oponaša, neka se iz-
pravi zapisnik u toliko, da je uz njega
bio pozvan na red — ne Flego već dr.

Gambini; na tu opstruktu neobazire se
predsjednik, te bijaše zapisnik odobren.

Na dnevnem redu jest proujerjerenje
82 kartela po 1000 for. od strane zemaljskog
blagajnika Grgura Rigo.

Predsjednik nekako smetnu reče, da
bi se imalo držati rezerviranu sjednicu i
to ne toliko radi delikatnosti stvari, niti
radi pojedinih osoba — eventualne uple-
tenih, nego radi toga, što nije jošte svr-
šena sudbena vjesta rasprava.

Dr. Laginja protivi se tomu te
hoće, da se drži jučera sjednica, pošto se
tu radi o zamašnoj stvari, za koju se sa
svim pravom zanima sva pokrajina bez
razlike narodnosti njezinih stanovnika.

Vječina sabora neobazire se niti
na taj predlog već glasuje za predlog
predsjednika.

Predsjednik opaža, da bi se
mogla držati ne — tajna, nego rezervirana
sjednica i u ovom posliješnjem slučaju, da
bi mogli ostati u sabornici stenografi i da
bi se moglo kasnije stu rasprava priobititi.

Dr. Amoroso pozivajuće se na SS.
38. i 41. saborskoga pravilnika, izjavlja,
da neima razlike između tajne i reser-
virane sjednice.

Predsjednik: daklo dobro! i
deje na glasovanje predlog dra. Amoroso,
da bude tajna sjednica.

Pošto je predsjednik izjavio, da otvara
raspravu, prgovori predsjednik dr. Ga-
mbo i u ime zemaljskog odbora pa se
oduzije sra težvarica zemaljskih pred-
sjednika.

Dr. Laginja stavi sljedeći od ma-
jnina podupri predlog:

Neka izvoli visoki sabor odročiti
svou izjavu o predložioj finansijalnog odbora
i tajnici se pitanja o pomaknjanju
82 založnicah zemaljskoga kreditnoga za-
voda dokle se nevrši predstojeca korona
rasprava proti bivšemu zemaljskom bla-
gajniku.

Dr. Volarić govori za taj predlog.

Na predlog izvestitelja većine dra.
Bubbe čita vitez Babudér zapisnik o pre-
gleđanju blagajne, preduzetom u prisutnosti
trojice članova finansijalnog odbora dne
8. novembra t. g. i to uslijed zaključka
ređenog odbora, a na zahtjev zemaljskoga
kapetana.

Nu tu otidu iz sabornice stenografi,
a sa galerijo one tri osobe — — — — —

Sjednica se okolo 1 sat poslije podne-
opet javnom proglaši, vraćaju se članovi
zemaljskoga odbora i stenografi u sabor-
nicu i dvorica činovnika zemaljskoga od-
bora na galeriji. Zapisnik bijaše pružan
ali ga „L'Istra“ nedostao, već izveća-
većine i manjine finansijalnog odbora. Iz
nje radimo slijedeće:

Izveća većine finansijalnog odbora kaže,
da je proujerjeno, koje je poučilo zemaljski
blagajnik Rigo na čelu zemaljsko za-
klade, dotično kreditnoga zavoda, du-
ško potreboj javnim unesenjem i u izvan-
pokrajine; izazvao da je toliko buke, da
bijanje prisiljen finansijalni odbor, da oz-
biljno izpiša stvar, da uzmogne naznati
goli čin, te promjeriti sve njegovo posu-
dice. Ispitivajući taj čin, da je tržbalo
postupati posve nepristano i bez strasti,
kad je odbor primio spise o zemaljskoj
upravi odlučio je, da će razviditi kako je
nestalo 82 založnica kreditnoga zavoda.
sto se jo pronašao prigodom poslijeđeg
pregledanja blagajne. Zemaljski kapetan
da je dan odboru na raspolažanje sve
spise tajnici se refene prevare, a osim toga
bijahu odboru pri ruci članovi zemaljskoga
odbora i zemaljski činovnici. To sve po-
duzelo se radi toga, da se razvidi koliko je
krivnje radi prevare na zemaljskom odboru
i podpredsjednik činovničtu. Poznato da je
kako se je obidilo zemaljski odbor radi
loše uprave, zbog te prevare. Obidjen
da bijaše zemaljski odbor radi slabog nad-
zora i radi slabo službe kod zemaljske
blagajne; išlo se dospaće tako daleko, da
se je stvarila svu krivnju na osobu, koje
su na čelu zemaljske uprave zaboraviv-
osti na pravog kriveca.

Finansijalni odbor, znajući sve to, nije
mogao ostvati se na tamnu svjedu i osvade,
već jedino na samu stvar. Njegov sud
oslanja se radi toga na strogoj nepristra-
nosti.

Ovdje da se radi o službenom prouje-
zenju, o činu, kakavih imado u noriće
doba mnogo na dnevnem redu a poznati
su pod imenom „bjeg blagajnik“.
Ovim činom da se je nastojalo očiniti
zemaljsku upravu, probuditii osobne pre-
pire a htjelo da se je istim poslužiti i u
narodno političke svrhe. Ali inače da ne
more biti kad zavlada strast i lakkum-
nost. Jeli dakle krivnja radi prevare i na
drugih osobah zemaljske uprave? U jesnom
slučaju, koje su te osobe i gje počinile

izlazi svakog četvrtka na
arku.

Dopisi se nevracaju ako ne
cestiskuju.

Nebilježovani listovi se neprimaju.
Predplata s poštarnicom stoji 5
for., za seljake 2 for. na godinu.
Kazneno for. 25%, i 5 za pol go-
dine. Izvancevine više poštara.

Na malo jedan broj 5 nov.

Predsjednik i administracija nalazi
se u Via Carintia br. 25

njihova odgovornost? Ovo da su upili, kojih
se jo držao finansijalni odbor, da uzmogno
pružiti narav prevare i upoznati, da li bi
da toga bilo došlo, da se je strožije uporabilo
pravila o upravi sa blagajnom. Prije negoli
se odgovori na gornja pitanja, da treba
upoznati se sa proujerjiteljem.

Rigo da je stupio u zemaljsku službu
god. 1863; nakon 12 godišnje službe, da
bijaja imenovan blagajnikom. Tečajem
27. godišnje službe da si je stekao obči-
nuto stvaranje. Nikakvim činom, da nije
mogao na sebe obratiti sumnju. Njego-
vom privatnom životu da nebijade pri-
govor. Plaća od for. 1575 i godišnje
podpore za malenu njegovu obitelj, da su
bile dostatne. Rigo da je uživao vrlo dobar
glas. Pokojni Vidulich da se je njim služio
kao upravitelju njegova privatnog imetka.
te je jednom zgodom posao njegovoj banki
17000 for. pripadajućih g. Vidulichu. Nije
dakle čudo što je imao zemaljski odbor
u njeg podpuno povjerenje.

Predbacuje se, da to povjerenje nije
smjelo biti tako veliko, a da se ostave
blagajnik posve slobodne ruke tako, da
je mogao tekm više godina varati. Ta-
kove opaske da nisu na mjestu sada, jer
kad bi se znalo unaprijed što će se dogo-
diti, moglo bi se to preduvesti i tako bi
postao svršljiv zakonski zakonik.

Kod svih službi, da se mora paziti
na medjusobno pouzdanje i stvaranje. Da
se može odgovoriti na pitanje, da li je
zemaljski odbor ista sakrivo kod ove pre-
vare, valja pružiti napukat o unutranjoj
službi zemaljske blagajne. Taj napukat,
da sadržaje propise o službi blagajnika, o
nadzoru zemaljskoga odbora i zemaljskoga
računovodstva. Svi novci i vrijednosti pa-
pirci, da se nalaze u glavnoj blagajni; u
ručnoj blagajni, da imade blagajnik novca
za svakdanjo potrebe i to nikad više od
2000 for. Od trih ključeva, da imade jed-
nog blagajnika, a druga dva zemaljski
odbor i to član izvjetitelj ili komesar
zemaljskoga odbora.

Prijeđnik ključar, da nije imao drugo
zadaće nego doći kad se otvara glavna
blagajna, kad se naime iz iste vadilo po-
manje svake, koje je blagajnik trebao i
držao u priučnoj blagajni. Taj prijeđnik
nije imao nalogu, da nadzire blagajnika
niti da izpišu u koju je svrhu trebao
novaca.

Njegove jamstva proti svakom pro-

nevjerenju da bijase u tom, što je držao zemaljski odbor da klijuča glavno blagajne, a trećega sam blagajnik. Tim se je isto za tim, da nebi jedna osoba mogla sama otvoriti blagajnu; ali da se postigne tu stvar, bilo bi morale biti pristupne, kad su otvarali blagajnu, dve osobe.

Uzvrat s praktičnoga gledišta, nije se držalo uvek toga propisa, što da se u ostalom događa i kod svih ostalih javnih blagajna. Prisjednik klijučar da bijase često zadražan drugim poslovima, te nije mogao uvek prisustvovati otvorenju blagajne, osobito kad se jo često u jednom danu otvara. Odatle da je nastala potreba, da se izruči ključ trećoj osobi i to na upit samog blagajnika ili činovnika blagajne, koga bi en poslao.

Držedi se propisa o upravi sa blagajnom taj postupak, da će se pričiniti neopravdanim i bio bi takav, da se jo imalo na Rigu ikakvu sumnju ili da se je ikada prije pokazala kakva neurednost u blagajni. Odkud je uprava pokrajine autonomna, da se nije pokazala nikakva nepravilnost.

Kazati će se, da su to samo razlozi za utvrditi zlo, nipošto pak, da se istimi ukinie nepravilnosti, koje su nastale tim, što se nije čuvalo klijučeve te tim pružilo Rigu prigoda na pronevjerenje. Nu prijedloži klijučar, da zadovolji rečenom propisu, da bi bio morao biti u svaku dobu pružan, da uzogneg biti na uslugu blagajnika. Pogreška veća da je držao u ponamnjkivom propisu u pravilniku nego li u nemarnosti službenе dužnosti. Tako da je stvar slatvo finansijskog odbora postavljena na praktično tlo.

Veću pogrešku da se pričiva zemaljskomu odboru tim, što se ga okrivljuje, da nije pregleđavalo blagajnu po propisu spomenutoga pravilnika i što se je pregleđavalo tako, da se nije moglo sa sigurnošću ustanoviti, da su u istina svijetovi i papiri u redu.

Po §. 9., 15. i 20. pravilnika za zemaljski odbor dužan je ovaj upravljeni točno imetak zaklada. Po §. 24. naputka o upravi sa blagajnom, da je dužnost zemaljskog odbora, da pregleđa svojevojoljno ili u usturni predlog ravnatelju računovodstvu prenecikano blagajnu.

Na temelju tih propisa, da pada bez dvojbe avta odgovornost o zemaljskoj upravi na zemaljski odbor. Ovomu da bijase glavna dužnost pregleđavanje blagajne.

Zemaljski odbor, da se je držao tih propisa, koji da su ponamnjivi i koji da ga nisu mogli štititi od eventualnih pronevjerenja. Izvestitelj pita, da li je imao razloga zemaljski odbor biti oprezniji na prema Rigu i da li nije bio dosta oprezan držeci se propis zakona, u ovom slučaju "naputka o nutarnjoj službi kod pokrajinske blagajne". Na jedno i drugo pitanje odgovara on nječno, jor da jedino izvanredni slučaji traže izvanrednu opreznost. Zemaljski odbor, da je postupao sa Rigmom kao što se postupa sa ostalim blagajnicima kod javnih ureda, te da nije imao razloga ponositi se napravim njenom kao sudac izražitelji. On nije imao poroda u ovo zadnje tri godine — kadno jo kako se čini — Rigo izveo pronevjerenje, strožije pregleđavati blagajnu.

gajou 30. marta 1890. na temelju §. 27: spomenutog jur naputka. Naslo se je sve u redu. Pregledalo se ju je opet das 24.,

25. i 26. jula 1890., te se našlo manjak od 82 založnica. Pita, kako se to slže. Ovo zadnje pregledanje, da je sledilo uslijed bolesti Riga, koji je morao piti i dalji dopust, te izručiti blagajnu. Tada se je održalo pronevjerenje, koje je Rigo počinio na više putu tim što, nije kod pregleđavanja blagajne komisiju predao istodobno oba omota založnica već jednoga za drugim. Kad bi se pregleđalo jedan omot edino bi ga u drugu sobu i tuju ponudio založnicama drugi omot, a komisija nije pozila na broj i u seriju dotične založnice, već jednostavno prebrojila sve založnice, te utvuk iste u pravom broju našlo.

Da se je pažljivo na brojeva založnica i na serije, bilo bi se odmah ušlo u trag pronevjerenju, ali na to, da se nije mislio iščuvati podpuna povjerenje u Riga i štavnoj komisiji polog propisa bila dužna zahtijevati pregled svih vrijednosti i s t u d o b o. Opazit da će se možda, da bi se bilo imalo toliko vrijednostne papire, pripadajuće dijelomice zemaljskoj zakladi, a dijelomice kreditnomu zavodu, vinkulirati, nu izvestitelj kaže, da se višak ili pribjednje, koje mogu biti u kojici potrebni ili u koju god svrhu potrošene, nikada nevinikljuju. Manjina finansijskog odbora, da je za vinkulaciju, ali većinu odbora drži, da je zemaljski odbor učinio, da mu propisuje pokrajinski činovnik.

Zemaljski odbor da nije pogresio ni tim, što je držao u službi Riga i bez propisane kaucije, jer da to nije absolutno propisano, već da se prepričala uvidjavnost zemaljskog odbora. Zahtijevati kauciju, da bi bilo iluzorno, jer da ova iznasa obično savršava svotva jednogodišnje plaće dotičnog činovnika.

Uslijed svega toga, da je došao finansijski odbor do uvjerenja, da je zemaljski odbor radio pravilno oslanjavajući se na osobne vrline Rige i na pokrajinske propise. Jedino da bi mu se moglo predbaciti preveliko pouzdanje u blagajniku, izrazeno tim, što mu se je ostvarilo srekljucive. Pronavjerjenje samo, da je doduše stalost čin, ali da bi valjalo dokazati, da ga je zakrtivo onaj, koji je na čelu zemaljske uprave.

Pronevjerenje da će služiti bar za to, da se propisi o blagajni popane i usavrše, remda neima nade, da bi bili ikada tako savršeni, a da se nebi nikako varati mogu.

Zemaljski odbor, podučen ovim zaostinim izkustom, da je popravio pravilnik o nutarnjoj službi kod zemaljske blagajne i to u strožijem pregleđanju, i čvrštanju klijučeva, koliko se može novca ostaviti u ruci blagajni itd. Vrijednostne papire kreditnog zavoda čuvati će ravnateljstvo zavoda.

Velika prištrednja zemaljske zaklade, sastoeća u vrijednostnih papirih, da će biti vinkulirana, ostaviv samo vrijednostih od 30.000 fr. nevinikljuhan. Na temelju svega toga predlaže finansijski odbor, visoki sabor neka izvoli:

I. Sačiniti činjenicu o pronevjerenju 82 založnicab istarskoga kreditnog zavoda u vrijednosti četvrtinaljnoj od 1000 forinti

1. Da je pronevjerenje br. 82 založnicab zemaljskoga kreditnog zavoda, svaka od for. 1000, pripadajući 42 zemaljskoj zakladi, u 40 kreditnemu zavodu, proučilo u pokrajini veliko i isnenadjenje i začinjenje podavši razloga raznoumumučenju o zemaljskoj upravi;

2. da propisom §. 24. naputka o nutarnjoj službi kod pokrajinske blagajne, da blagajni jači za svoju upravu, osim svojom osobnom odgovornošću, također službenom kaucijom, opredjeljenom sljedećim §. 3., od koje se je obzirom na osobu blagajnika Riga, ovoga oprostio,

3. da se po smislu §. 92. spomenutog usputne novci upravljalih zaklada kano i svi vjeresijski i vrijednostni papiri zatvaraju, a protiključevi u zemaljskoj blagajni, od koje drži jedan klijuč blagajnik, a ostala dva sakrjuju zemaljski odbor, te da se mogu uslijediti §. 33. ak.

treba blagajnik novca povrh propisane svrate, koju drži u ruci blagajni kana i založnice, kupone i slične vrijednostne predmete, dignuti iz zemaljske blagajne u svrhu potrebljanih iz platiti ili kreditnim operacijama, jedino u pričnosti najmanje jednog člana zemaljskog odbora;

4. da opredjeljuje u smislu §. 24. istog naputka zemaljski odbor potrebira nesudjelovanje blagajne, te da mora u smislu §. 58. I. b. pravilav kreditnoga zavoda pregleđavanja, tičuće se uprave i blagajne istoga zavoda, zemaljski odbor poduzeti najmanje dva puta na godinu;

5. daje mogao blagajnik Grgur Rigo uprkos tomu počiniti rečenu pronevjerenje na pet razinu puta po početku novembra godine 1887. ave do febrara i. g.;

6. da zemaljski odbor svojim odpisom od dne 26. septembra 1890. br. 5213 nije mogao označiti da li je i koliko je platio Rigo godine 1886. u svrhu dobave 16 založnih papira svaki od 1000 forinti, koje je poslao sračuna iste godine mjenjačnici Mandei u Trstu „pošto se je išek vodio točan račun o prodaji putem kreditne poduzećine, nipošto pak u onih prodanih u mjestu“, te da postoji dotični pregleđ jedino od decembra 1887.;

7. da se nije držalo, kao što je razvidno iz spisa i informacija zemaljskog odbora i to kako se mogla uslijediti u sljedećem postojecem običaju — miti običaj i navadnih opreznosti obzirom na obranjenje klijučeva, na nadzor i pregleđanje društvenih blagajna, tim maje javnih blagajna, radi neograničenog i prevelikog ponuđanja u osobu blagajnika Rigo;

8. da se je moralno založne listove, bar one pružne zaklade kreditnoga zavoda ili sakinjavajuću zemaljski patrimoni, kao što se obično nalaže občinam, telom, zakladam i ustanovam, natačenim se podjavnim nadzorom, vinkulirati na ime svakoga zavoda ili pokrajine i to radi veće sigurnosti i da se zapriči svakog prigoda nevjeri ili pronevjerenju, časti se predložiti:

Visoki zemaljski sabor neka izvoli prihvati slično:

Z a k l j u č a k :

I. Sabor pokrajine Istra uzima saženjem na znanje potvrdu o manjku na

visokoj ces. kr. vlasti na znanje ovde izraženu želju i izhodi u što kraćem vremenu izaslanje komisara i dvojice vježbičnih računara.

Poreč, 25. oktobra 1890.

Dr. Frane Volarić — Frane Flego.

Za čitanje zapisnika vlastala je u saboru velika nepazljivost, te je skoro vježbni zastupnik izjavio da je izražio želju i razgovarala, dočim je predsjednik predjedno opominjao neka neizlaze.

Nakon toga govorili su ota izvestitelji zagovarajući svaki svoje predloge. Zatim se prešlo na glasovanje.

Pri i drugi predlog manjine pada, treći odpada uslijed toga sam po sebi.

Za prvi i drugi predlog većinu glasova sva većina za treći sabor.

Procitan bi i odobren zapisnik.

Dr. Amoroso, držec da je čitanjem i odobrenjem zapisnika razprava u tajnoj sjednici svršena, predloži, da se proglaši nastavak sjednice javnim, te da se na temelju §. 41. utučanjem pravilnik pročita u javnoj sjednici zapisnik tajne sjednice, sadržavajući obrazloženje predloge većine i manjine. Otvoriv predsjednik razpravu o tom predmetu, progovoriće dr. Volarić, dr. Venier, dr. Amoroso i dr. Stanger.

Po zaključenoj razpravi dade predsjednik predlog na glasovanje, te bijaše prihvaten.

Otvoriv občinstvu*) galerije, tajnik Vergottini pročita ovaj zapisnik.

Napokon pročita predsjednik slične zaključne govor:

Osim smo, poštovana gospodo, svršili naš rad, a tim smo na kraju našeg parlamentarnog djelovanja u ovom zasedanju.

Ovo bijaše možda ponješto dug, pošto se je morao osobito radiši finansijski odbor batiti osim sa običinim na taj odbor spadajućim poslovima, također sa težkim predmetom o pronevjerenju. Budo li — kako se nadam — uspjeh proučavanja i dogovora u najvažnijem predmetu, o željenici naime Trat-Parsie struju zemaljski odbor u ugoden položaj, da bude mogao izraditi predlog, kojeg bi mogao privlati ovaj visoki sabor, imasi eu čest, da Vas vidim opet prije običajnog zasedanja, koje će biti bez dvojbe od osobitog zanimanja radi različitih i težkih naloga, kojo ste dali slavnom zemaljskom odboru, koji će nastojati pomoći svojim sredstvima iste dogovoriti, čim će biti ozbiljno zaokupljena Vaša prostovrijetna radinost.

Prudam međutim moj erdačan oprostni pozdrav opim eč Vas, koji ostavljate Poreč, želeći svaku dobro Vas i Vasim dragim i našoj premilosj Istri i mošči Vas, da nezaboravite — budući, daleko od nas — na nas, koji ostajemo ovde, da Vas zastupamo, te da olakšate u Vasih izbornih kotarib i sjedištilih naloga zemaljskoga odbora. —

Zadovoljiv tim svojoj dužnosti i čušionju nepram Vam, poštovana gospodo, pozivljem Vas na svršetku zasedanja — kao što učinimo na početku — da uzkliknemo u duhu odane podložnosti svečani „evviva“ Njeg. Veličanstvu, prejasnomu cesaru Frani.

mljubljiva sijest. Danas se to društvo niti ne spominje, a broj članova je jako neznatno. Dvojimo da ik iznade u cijeli kotara postoji od onih stotina, što ih se je prije brojilo u samom Lošinju. Svi održavaju najljepši usponos o bivšem poglavaru Truxu. On nije tjerao politiku do skrajnosti, nu goju mu je dopušteno bilo, radio je samostalno, avistno, svedjer nepristrano, i u koliko je samo mogao, podupirao je svaku nastojanje za dobrotib i boljek svog kotara. Svoma nemornomu radu ostavio nam je nešljepi trag u našem društvu za pošumljenje mještane občine Lošinjske. Čim se je počelo govoriti o ustrojenju ovog društva, nije taj poglavar ostao prekrštenih rukuh, već je vodio načinac, da bude promicateljnom odboru na ruku, co obaziraju se ni za čas ne osobe, koju su sačinjavale dotični odbor, već bi jasno eamo rauzeti, da taj toli koristui podvodi uspije. On nije dotične odbornike sazivao na sjednicu samo na jedan ili dva puta na godinu ili avaki četvrti, peti mjesec, rec' kako, se jo počelo sastavljati pravila društva, svaki dan bi se s odborom sastajao i do tri četviri sati, neprstance radio oko obradivanja istih, tako da u najkraće vremenu bijak gotova i potvrđena.

Kasnije bijaše zamjenjen poglavarem g. Simšićem. I ovaj, prema da je imao puno ruka posla, osobito odkupom zomjene Šuska, uvidiv kako je ovde sasvim znamjeno poljodjelstvo, pokušao kako bi pomogao ovom struci gospodarstva. Zato ustroji kotarsku gospodarsku zadrugu, načinac svim silama, da probudi u nas zanimanje za bolje i razumije poljske gospodarenje. Ako je dakle ovaj potonji poglavar hotio ostaviti tako-liepa uspomenu svog kratkog boravka u Lošinju, nije ipak zato, zanemario ono, što su njegovi predstavnici bili već ustanovili, te su pod g. Simšićem sva ostala načina društva upravovala.

A sada, mili Bože, kako se je sve premislio! Čovjeku se pričinio, kako da se nejako boće izričiti nemar za svu ta društva i ugnisti svaki slobodan rad. Kako već rekoh, društvo "Cvraeg križa" spalo je na neznan, broj članova; društvo za pošumljenje našu mještane občine gubi sve to više članova, tako, da ove jeseni nisu se niti započeli radnje, koje su običavaju u ovo doba prijašnjih godina izraditi; a kakva areća eaka naša kotarska gospodarska zadružna svakako već sluti.

Na don R. tekucuša bijaše uređena glavna skupština društva kot. gospodarske zadruge u 3. sata poslijepodne. Kad obično nekoj družnici bijaše ubavšćenje i tom tekrako podne, a jesu li pak bili svi, kao primjerice Vladošći u Osorani, Biograd na moru, tako i u Poreču, te na skupštini 23 člana, a to ponajviše kumadi g. predsjednika. Politički poglavari, dakako nisu prisutni, a jednici niti je poslao kakvog odaslanika, da mjesto njega zastupa vladu. Pa i zašto? Te nigdje u zakonu od 8. septembra 1884. p. z. l. broj 39 nesloji propisano, da politička oblast mora prisustvovati svakoj glavnoj skupštini ovakve zadruge, a niti je drugim zakonima zaštitno istoj oblasti, da prisustvuje skupštini jednog društva. Da bi tko pak odatle hotio zaključiti, jer se ne poticanje političkih oblasti imaju ustrajati kotarske gospodarske zadruge, ili zato jer predsjednik i komjenik predsjednika moraju biti potvrđeni od namjestnika, da moralna dužnost zahtijeva, da se politička oblast stara za takva društva, da ih nadzire i da prati njihov rad, da se ostvareći, odgovaraju li zbilja svrbi, radi koje su stvorene, i jesu li podpore, koje njim visoka vlast i pokrajina ustanjuju, faktično upotrebljena u pravu svrhu, tome bi se dalo odgovoriti labko tumačiti, da nije nitko dužan držati se tih moralnih dužnosti, već samo ustanovljenih propisa.

Zanimi Vas je bio tečaj te skupštine. Kako kod one od dne 4. septembra t. g. tako i kod ove zadnje nebijaje o zapisišku zadnje skupštine niti govora. Jedan član zadnje rapita, da bi se pročitao zapisišku skupštine od 4. septembra t. g., ali mu na to predsjednik odvraća, da ga bilježi žalost jošteri sastanak nije. Sta će se naši? U zakonu nešta roka u komu bi bilježnik imao sastaviti jednostavan zapisknik, a niti u pravilih naše zadruge nema u tom pogledu nikakva propisa: pa punktum!

Usudio se, je drugi jedan član zadnje upitati, jeli danasni sastanak pravomocan, budući da nije već dve godine, nijedan član zadruge platio svoga prinosa, a po pravilih se amatraju članovi, koji ne uplačuju članarinu za dve godine, kao da su odumrili iz društva. Odulja razprava se je o tomu razvila, a na to je jedan doktor, da je po njegovom mnenju prisutnost preko 20 članova (skoprem isti nisu dve godine

platili nikakve članarine), dostatna dokazda postoji zadruga, te da se i u budućem društvu smatra zakonito obstojećim. Na skupštini bijaše svaj jedini doktor, koji imati tako mudre reči. Ali upitili nisu se tim da ovdje ovdječiti, to zapita u čemu se razlikuju članovi društva od onih, koji se takvimi nemogu smatrati? Jeli u plaćanju članarine ili u tem drugom? Na to ustanje druga matura glava, te nječko odrešiti i srdito izreče: "Društvo se reči (spomeni coi termini), ako od članova nije bilo zahtijevano nikakve članarine, da to neznači, da oni nisu bili spremni platiti ju; zato da društvo obstoje zakonito i da o zaključci - danasne skupštine biti vrijljani". Naglašak ovih reči bio je takav, da se nije skoro mijedan usudio ista govoriti. Ali ipak ustanje drugi jedan član zadruge, te spita, da buduću mi se imalo po naših pravilih svake godine unaprijed utancištu prinos članova za dođuću godinu i pošto se nije u onih dva prijeđih skupština do 4. septembra t. g. raspravljalo nikad o končanom računu niti o kakvom proračunu ikoje godine, buduće da se je 4. septembra t. g. tekr govorilo o končnim računih g. 1888. i 1889., a nikad o nikakvom proračunu i pošto se nije u nijednoj skupštini do danas ustanovilo takav da bude prinos članova za godinu 1889. i 1890. i buduć napokon da pravila naše zadruge izričito kažu, da mora biti prinos članova za svaku buduću godinu ustanovljen u jednoj skupštini godine prije, a ne predviđa se, da se naknadno može odrediti za već svršene godine, koj će se prinos za dve minute god. 1889. i 1890. utjerati od članova; te na tajke privigore članova kako misli predsjedništvo opravdati se?

(Sljedit če.)



Franina i Jurina

Fr. Na Višnjaničine da te inet balotaciji Jur. Da ja!

Fr. Bimo njim jenu zakantali.

Jur. Ha, dajme.

Fr. Ljudi božji stanite se
Sreem arovim ganite se
Čuti čete nova stvari
Nek ih čuju mladi i stari.

Jur. Iz Poreča došlo novac
Raznaša je stari lovac
Za prodanica forint jedan
Tolko valja osal biedan.

Fr. Bit će još i tovarnine
Od mješkuća bigulice
Prodanica će biti žostī
Kojo će glodati stare kosti.

Jur. Što je ostalo Poreč novca
Kupili za to zvence za loveca
A on klinika : klinici, klinaci
A oni same svri prodanci.

Fr. Vi Bačvanci i Radovanci
Ako čete i Svetovinanci
Šarenjački ste vi janci
Gospodski hlapci vi prodanci.

Jur. Lovit će vas do tri loveca
Koju nimaju ni svog koteča
Ali su zato gospodare špije
Čuvajte se ih jer an lijje.

Fr. Brdo draga čavajmo se
Tudjih loveva tudjeg dara
Za poštenje borimo se
Sami si iščimmo gospodara.

U slobodi.

Već nisam rob! U slobodice sielu
Moj duh se krili u nebu skrajne vise
I traži otvor — tu ubojiti striča.
Da-njom očine ave lavore i rice
To zviersko da im srce se razprane,
Satren rob nek jednom već uskrave!

Okoval bijab! — deserterim lanci
Sapinjaku kô otravnice zmuje,
Pa nezab, da li živim, ili su sanci;
Ta jedva čutih da u reu klijie

Plaćečak onog težanstvenog žara,
Koj taži boli, a paku strava.

Ja žatec trpib, pa samo kadkad planuk
Kô ūra vatra na nepravdu i zlobu,
Ali tada jo! tâ jedva što izlanuh,
Ved manjih, da u tamnom lezim grubu;

Kô mrtki vuci nadjeđahu mi kosti,
I ne znah drugo: nego: Bže, prosti!

Dâ, trpib mirno, jer kripcia me neda,
I mojim da će bolim biti liček,

I mnja da će jednom dusa msla

Dostatni se slobodnoga vicka,

Pa svra se silom oboriti na zvje,

S kli rod mi pati i grozno suze lje.

I granu sunce, slobode danak svetu?

Poletiči smjelo, kauo sokô aiv

U svjet, gdje sice novim žarom planu,

I tad očuh, da sam jošte živ

I da eu, dok mi zadnji dâa ne stane,

Za rod se borit, za krt i rod umrati,

Jedna slast, to žalu, Bože sveti!

F. V.

Različite vesti.

Budući broj "Naše Sloge" izaziće dozvolom oblasti radi predstojtečih božićnih blagdanu na sredu i ujutro. Što javljamo onim čitateljem, koji na pošti sami list dižu.

Oseća vijesti. Bolnici otrećem javljamo prijateljem i životeljeg g. dr. Antuna Đokića, podpredsjednika na zemaljskom saboru u Poreču, načelnika i odvjetnika u Pazinu, da je ovih dana težko obolio u Pazinu. Bolestnik nalazi se pod njegovom dvojicom domaćih vrstnih liječnika, a u utorak posjetio ga i njegov osobni prijatelj i liječnik g. Dr. Fran Mandić iz Trsta, koji se nuda, da će bolestnik preboljeti godinu bolest nemodaju li kukovi novi zapletaji. Dao Bog! ispušta se njegova nuda, da nam ostane na životu muž, koji je tako zaslužan za našu narodnu stvar u Istri, osobito pak za občinu Pazin, kojeg je nedavno postao načelnikom.

Bivši namjestnik za Primorje g. baron S. Deperis umro je 15. t. m. u Beču. Pokojnik je bio i kao ministar i kao namjestnik odlučan protivnik Slavena, čega nije nikada tajao. Pod njegovim namjestničtvom dugi su naši i državni protivnici u ovih naših stranah visoko glavu, što ga je bilo napokon i spravilo sa namjestničke stolice. Svetišnji bio mu milostiviji nego li bijaše ona pravedan!

Odlikovanje. Njegovo Velikanstvo cesar i kralj Fran Josip I. podijelio je državnom nadodjetniku u Trstu g. Mihovilu Urbanciju naslov i značaj davora koga je sastavio.

Ime novanje. Namjestnički tajnik u Trstu g. R. pl. Čermak imenovan je ovih dana namjestničkim savjetnikom, te će prezeti imati i državni protivnici u ovim našim stranama.

Diocezanske vesti. G. Doljan Juraj upravitelj kuracije u Vodicama imenovan je temu kuratom. G. Planinšek Ivan župnik u Arberu stupio je u stanje mira. Gosp. Korbar Eusebij, mlađodionik imenovanje dubrovačkog pomoćnikom u Hrvatsku. G. Benković Josip premješten je na kapeljaniju u Podgorje.

Otvoren je natječaj do 15. decembra za izplaćenju župa u Golojoroci; do kraja pak decembra za župu u Arberu i na kapeljaniju u Trobiću.

Odušupili se od čestitana na korist Bratovičkih hrvatskih ljudi u Istri gosp. Vjekoslav Spinčić, zemaljski predsjednik se for. 5.; g. dr. Fr. Mandić se for. 2; Tri prijatelja "Bratovičina" u Komini na Krku se for. 7; M. Mandić se for. 2; dr. M. Laginja se for. 2.

Iz carevinškega vječta. U sjednici carevinškega vječta od dne 10. t. m. predložio je narodni zastupnik dr. Dinko Vitezović žaloski predlog, kojim se ide za tim, da bude od sada proste bilježovine od neposrednih pristojiba i pristojbeničkih ekvivalenta ave zaklade i pouzeti spisi u školske dobrinice i čovjekoljubive svrhe. Predlog taj podpisane skoro svih klubovi dešnice, a primljen biješ u prvom čitanju. Kad bude prihvaten u II. i III. čitanju, probit će se ga u ciljini.

Iz Liburnije pišu nam 15. t. m. Presekret, koji je tako odušuo i hitro nastao u Liburnskoj čušini, i menjanje je ovo malo naših žarenjaka po Liburniji i okolo nje. Nedaju si mira nekoje delije a go

ori se, da su sabilali poljpe po Lovranu od svih onih siromasha, koji su zaduženi uskorani, da se još klanjuju nekoj imućnoj osobi, koja je izstupila iz gradske zastupstva radi hrvatskoga jezika, za koga se traži ono, što ga po zakonu i po pridići ide.

Ovi su podpisi namjereni da pod jednom emićenom molbenicom putuju na namjestništvo. Gospoda farenjaci misle u arvoj velikoj undrosti, da na namjestništvo zakona još nepoznaju!

Zaludo ste tražili i lovili podpise od tužnoga kmeta, to vam nemoće pomoci, jer van je odvozilo a bila je već u doba.

Da opravdave vaj izstup pred seljakom iznesi te opet na vidjelo onu staru izgranicu bedstvuću od tabelarske dobe.

Turate kako i onda med neki pak ludorij, da naši nastoje prodati Liburniju Hrvatskoj i da će doći radi tog veliko pličilo, koje se neće moći podnijeti.

Ćudno su zaustali za ljudmi drugih pokrajina nekoj ljudi u ovom našem predjelu. Neznaju što je carstvo, što kraljevstvo, što je pokrajina a što je občina, što je sudac što zastupnik, koje su dužnosti državljana, koje občinara! Za srca ima malo tako glupih, ali oni su važna na uslužu žarenjaka. Da pitam komu se imamo zahtvati za tu glupost? Samo onoj slavljnu svojstvu, koja nije nigrad marila da se seljak štogni nauči u školi, jer su škole osnovale talijanske, u kojih se seljačka djeca nemačke i gradkačke vrlo male! Triutavirat nije zato mario ni male; bila je njemu kako i danas glavna i jedina skrb, da se u Porečkoj, b. a. b. a. b. u. l. u. r. u. o. i. n. e. s. p. u. g. n. a. b. e. l. i. t. a. l. i. z. n. i. t. a.!

Gospodo žarenjačka, nešćite niti nevarjajući Talijana, gdje jib neims, niti ih je bilo. Osvrnete se na posetirnu Dalmaciju, u kojoj se još adišlo, cieplje i presadjivalo tu tduju biljku talijansku, ali je njima trud uvaludan bio.

Vi dobro zname, da vaš jezik nije talijanski. Istina je, da ste se ga vi pomorci našili, jer ste po vladinoj naredbi bili uvaludani službeno se istim skutiti. Dok nije vladao ustav i dok su ljudi bili tupači, kakvih još žalibice nekoliko u našima, misili su, da je mnogo važniji čovjek, koji isključivo talijanski govor, makar on opicu (simiju) ponosao od sebe do sebe!

Mi štujemo talijanski jezik jer je štovanja vredan, a k tomu, jer je jezik, naši susjedi, ali uaj jezik nije a za naše poslove ga potrebno i zato ga nećemo. Ona bedstvo, koje se još nekoj spomijene, da bez talijanskoga jezika nebište bili postali pozorak kapetani, vam ništa nevalja. Da ste imali škole hrvatske, isto bi vam bilo, jer je hvala Bogu poznato, da velika većina pomorstra u Europi, a i u negovirimo o Americi, nezna ništa o talijanskom jeziku. Zašto da nebište i vi kapetani postali vašim jezikom, kako n. pr. Norvežani, Švedžani, Dansi, Olandezi i Grci kojih jezici nisu svjetski? Nesrediti se, da se u vašem jeziku vaše stvari pišu, nebitirje više, kako nije nitko drugi, neprisirajte ono, što je od vajkada vaše, jer tako tako čini, prezirajte je vredan.

Cast novomu načelniku g. kapetanu i brodovlastniku Ivanu Turčiću, koji si je postavio za zadacu, da uspostavi red u Lovrancu občini, i nedvojimo, da će on kao izkušan mornar i kapetan, lovrensku ladju srećno voditi i dovesti u luku sreće i narodnoga blagostanja.

D o m . v i l .

Iz Rieku pišu nam 14. t. m. Sto sam — tko sam? Hajdukova sam na Učki gori, nisam rođio ni palio, već sam od onud gledo budnim okom, kako se narod naš u Istri liepo budi i diže. Začuh i prizegu, g. Jurja Cupara; donesli mi ju jeka na vrh Učke iz biele "Toskaner", pa da ne "puknem" od smieha pobjegoh na Rieku. Odtud Vam se javljaju, stovani g. uređenje, pa se nadam, da mi to neće začijeriti vaš čestiti dopisnik "Brajdak", a Vi čete mi učestiti malo mjesto, da stresim moje novice.

Zima je, al dani liepi, pa i sunce ljubi sa neba taj alem „magyar-tenger“, da molim Vas, tako je nazvana to more nova novinica „Gazzetta di Fiume“, koja se rodila pred nekoliko vremena, pa ova nala člankom „Magyar tenger“, u kom zove sve Madjare, krštene i nekrštene u Bieku, jer da ih taj čekaju razkriljeni ruku njihova braća. Tričanaki „L'Indipendente“ povlači tu novinu, kao najbolju na Rieci. Eto naših liberalaca, kako znači kaditi tajcan jedan drogočin. Za bube „Bilanci“ bit će to nedomeće pravim zagonjivom kavalarskih Madjars. „Bilanci“ je uvek zanimljiva, svakako malo veći „Esteri“. Zna Mohović čim se „patrjo“ goji! Madjarski list „Fiume“

slasi jošte, dapače se može dobiti kod g. Baštančića vrlo dobar sir umotan u njemu. Načelnik Ciotta zahvalio se ne davno na časti. Sad je komedija svršala, pa je opet izabran. To se je i prije zaslo. Ne pušta se tako lako dobar „bokun“ iz uslju. Kazalište je opet zatvoreno (kad je otvoreno, u njem je prava hura), ali zato naproti naseg „teatra“ podigli Nemci nekakovo „Primo stabilimento famigliare“, u kom se dreeće kojekakvi bečki „volks-sangeri“ i uvenule „kulturturigerice“ bez glasa. Zavirili jednom u takova gnejzdo, ali bome ne idem više, jer za poštenu hajduku je slobodna priroda i hrvatska pjevana.

Knjijažar Spiess, koji će otvoriti do skora knjizaru, pronašao je aretno na takvom li se zemljistu Rieka nalazi, pa je natisnuo na oglasih crno na bijelom „Carlo Spiess & Co, Fiume (Quarnero)“. Kao, da je na to Dalasta uključio: Bravu, Fiume repubblica del Quarnero e mi presidente!

Neki hrvatski povratili se iz Berlina sa Kochovom linsom. Već su počeli ljetiti i nekoje bolestnike u bolnicu, ali usjeb ostaje obiteljskom tajnom.

Pred malo vremena otvorila se svečano „Filarmonica“ sa Zajčevom himnom a „prekomorskom“ pjesmom g. Carminati, u kojoj je nazvano talijansku najljepšu i davninu uresom grada Rieke. Nadam se, da nad vratni maestro neće uglašiti te pjesme.

Već Vam ja čestitam „Brajdar“ javio imenovanje novog lučkog madjarskog kapetana, a ja Vam mogu uglašiti njegovo milozvučno ime — zove se „Nyiro“.

Na 12. utro je nenasano trgovac Anton Bakarić drug tvrdke „Simonich & Bakarić“. Bio je čestit i poimen Hrvat, Pokoj mu vječni!

Da veselo svršim, javljam Vam zakupe dviju kćeri čestitog brodovlastnika Bonetića. Gospodjica Gemma zaručila se za mladog Hrvata kapetana Švrljuga, sina poznatog poduzetnika Švrljuge, a gospodjica Hedviga za vrog Hrvata trgovca Rošića. Sretno!

Srđavam čeleći svim vrednim istarskim Hrvatom čestit Božić!

Hajduk Veljko.

Novi časopis. Njekoju radojubu u hrvatskom Dubrovniku složio se u rodoljubsko kolo, te odlučio početkom nove godine izdati novi časopis sa čisto hrvatskim programom pod nazivom „Crvena Hrvatska“. Poždravljajući iskreno taj podhvat čestitih građana hrvatske Atone, preporučamo ga našim čitateljima, kojima priobčujemo eto poziv na predbrojbu: „Novom godišnjom počet će u Dubrovniku da izlazi list pod imenom „Crvena Hrvatska“. Naslanjajući se na historijskih vjesti popa Dukljanina, da je njekada čitavo dalmatinsko Primorje od Dubrovnika do Drača, kamo što i sjeverna i srednja Dalmacija pripadala jednom kralju i nazivala se „Crvenom Hrvatskom“, a zatim i na nepobitno činjenici, da je misao hrvatsku narodu pomnenih krajeva još i danas osobito mila: taj će list svim aviojim silama raditi, da tu misao stvrdi i razsudi zajedno s imenom hrvatskim u svih onih krajevih, u najjače u južnoj Dalmaciji“.

Predbrojba zapada na godinu za Dubrovnik 4 for.; za ostala mjeseta for. 4.50. List će izlaziti jednom na nedjelju.

„Nova Soča“ u Gorici, o kojoj donašamo oglas na četvrtoj strani, preporučamo što toglije svim onim čitateljem, koji se na istu predplatiti mogu i koji se žele potaknuti izvestiti o odnosnjih u sujednoj Goričkoj. „Nova Soča“ jest vrlo dobro uređivanje i najveći slovenski čednik, koji je više, i u stoga osobite preporuke, što dobivaju predplatnici prilog: „Gorica“ budava, koj donosa vrlo lepe članake o trgovini, obrtu i narodnom gospodarstvu. Program lista jest kao i naš program t. j. boriti se na Goričkom u okviru postojećih zakona za potlačena prava slovenskog naroda temeljeća se na božjim i ljudskim zakonima.

Poduprimo dakle, koji možemo, glasilo kraljevskog nam naroda, s kojim smo dijeli prošlost a dijelić ćemo, ako Bog dade, i sretniju budućnost.

Medved na grabanu. Pišu nam iz Primorja: Grubnički medo, koji je od nedavna zaprijetio našim okolišnim mjestima, dapače i samoj riečkoj okolicu, velike je areće. Mnogo se je govorilo i pisalo o hajci, koja se je ismala na nj dići, ali on kao da za to mari i ne mari. Ovih danas usmjerilo se je nekoliko hrabrih lovaca i progoniča, nebi li se dostali njegove deblje kože. No medo nehtjeđa da izdaje iz avgog sigurnog zaklonište. Kad se lovci

udaljile, stade on da nastavlja svoja raskošnja. Prekjuter, na otvorenom polju i na očigled pastirice Marija Baraz, zaleti se besno med stado ovaca i podavi osam najljepših ovaca. Mlada Marija poduze viku, ali medo se toga nimalo neuplaši već kolje stado kaže po okladu. Iza svoga rasbojničkog djela udalji se mirno i zakloni u svoju špilju. Ali svakom je djelu kraj, a taj je i njegova putopisnoma životu. Slijedeći tjedan hajka će se udvostručiti, pa joj suljiva više neće medo šibicati.

Hr.

Listnica uprave.

Gosp. A. K. u K. Primili smo kako pišete.

Prijateljici odzivat:

Uplatili su zadajte za „N. SL“ od 27. novembra do 11. decembra sljedeće gg. R. M. Sr Lovroč P. for. 5. — Knjiž. H. Zagreb za oglaš. for. 4.50. — R. dr. I. Rieka for. 5. — S. I. Zagreb (oglas) for. 3. — D. K. Varadić for. 2.50 — Z. B. Zadar for. 2. — S. T. Krasica for. 2. — F. M. Varadić for. 4. — V. I. Vilimbra for. 6. — G. F. Badena for. 19. — D. L. Zaštar for. 2. — Z. I. Trst for. 2. — I. A. Opatija for. 1.50. — K. A. Pregada for. 1. — S. dr. A. Volosko for. 2.50. — Car. vičec Bet for. 1.10. — K. A. Kraljev for. 2. — M. N. Omaha for. 2.80. — G. R. Sušak for. 2. — S. I. Predočić for. 2.50.

Lutrijski brojevi

Dne 13. decembra

| | | | | | |
|----------|----|----|----|----|----|
| Trst | 39 | 26 | 64 | 32 | 5 |
| Budapest | 45 | 27 | 59 | 40 | 3 |
| Lucic | 16 | 60 | 62 | 87 | 28 |

Dne 17. decembra.

| | | | | | |
|--------------|----|----|----|----|----|
| Prag | 30 | 52 | 19 | 89 | 3 |
| Lavor | 17 | 60 | 63 | 34 | 8 |
| Hermannstadt | 78 | 63 | 15 | 57 | 16 |
| Innsbruck | 48 | 53 | 11 | 20 | 28 |

Put u Ameriku

ZA
NEW-YORK, CHICAGO,
SAN FRANCISCO,
I OSTALE GRADOVJE NORD AMERIKE
BUENOS-AYRES,
MONTEVIDEO I ROSARIO
DI SANTA FE.

Izdaju direktna biljeti
Mate Šverljuga Vinko Šverljuga
FIUME FUŽINE

Mate Pollich
TRST Plaza Negozanti br. 2 2-32



pripravljena od lekarja g. PICCOLIJA u Ljubljani, je splivno zdravilo, ki krepa zaledje, mehči, čisti, odpravlja zlate zile in odgaanja glisti.

Sestavljeno je iz zdravilnih, v rastlinstvu spadajočih snovij ter ni nikako drastično učinkujuče, morvečljivo, delovanje organov urejačo zdravilo, katero organizmu kar niti ne skoduje, če to prav delj česa rabi.

Esege za želodnevno poslužiti izdelovalj proti posušnemu površju v žiljanju po 12 steklenicah za gld. 1.36; po 24 za gld. 2.50 po 36 za gld. 3.84; po 44 za gld. 4.25; po 55 za gld. 5.26; po 110 za gld. 10.50; po 350 za gld. 20. — V steklenici po 15 kr. prodaja se skoro v vseh tržiščih in inozemskih likarnah.

Resno svarilo
do vseh, ki nemaju še police
bodisi gledo pridobivite posojila, ali pa kot volilo svoje državni (police) jo namreč iste vrednosti kot gutor dešar, posebno ugodna za zadoljene hišne posetišnike in posetnike zemljiste, ker ob priči nemadjevanju smrti zaostali za izplačanje zavarovane glavnice zadobe posessvatu neobremenjeno; imenitna za novoročenje, ker je moč brezprekognjo zavarovati zakonska in otroke; slednjič pačabljava za karšijo ali depot in pri trgovskih držih v mejehojo posiguranje.

Police za svarilo: moje za izplačanje je za vse slike najgotovije, najvraćnejše in najboljša načinjev kapitala in u jeji je dati prednost pred vsemi hramnicami.

Kako in s katerim načinom je najbolje dobiti to police, pove ustremno ali pismenom diskutiraš in brezplačno.

Assektranz
Ober Inspektor „Klein“
Wien, II. Ob. Donaustrasse 59; 3—5 ure.
Brezplačna pojasnila v vse hipotekarnih in zadavak osobnega kredita.

Marijacelejske želudacne KAPLJICE

pripravljene u lekarni kod angela cuvara C. Brady-a u Kromeriju (Moravska) jest staro, občenito zdravstveno sredstvo, ki okrepljuječi delujejo kod slabe želudacne prohake.

Prave se samo onda, skoči se providjene sa polag otiskom zadnjim razmakom i podpisom.

Cena male boce 40, velike 70 arč.

Vrst trgovine jest naravnica.

Prodavaju se u vseh lekarnah.

„Nova Soča“

največji politični tednik slovenski, izdaja vsak petek v Gorici. Po drukrat na mesec, je ujetnik narodnikom brezplačno priložena tudi

„Gorica“, s trgovino, obrtnijo in narodno gospodarstvo.

„Nova Soča“ ponuja svoje čitatelje v prvi vrsti o narodnih, političnih in gospodarskih odnosajih v domači deželi Goritsko-Gradisčanski, kakor tudi o vseh važnejših pojavih v domači in zunanjji politiki. Posebno pa obrača pozornost svojih čitateljev na narodno težnje in težke borbe slovenskih narodnosti v Avstriji. Tudi latre na pušča izpred očij ter poroča o vseh važnih dogodkih v tej slov. pokrajini.

„Nova Soča“ in „Gorica“ vred stane za celo leto 4 gl. 40 kr.

„Gorica“ se more pa tudi sama naročati in stane za celo leto le eden gold.

Forinta 5 do 10 evak-
dajuča zadržka bez kapitala, i pogibelji prizano avkumu koji se hoča baviti raspodajom trečaka v zvezdnotih papirja, zakonom dozvoljenih. Ponudbo pod nazivom srdečka (Loss) na ekspediciju oglasa: J. Daaneberg, Wien I., Kumpfgrasse 8.

Unio catholica

zaved za uzajemno osiguranje Škoda, u Beču (L. Bäckerstrasse 14) dovoljen ministarskom naredbom od dne 28. febrara 1889.

Zvod osigurava:

Pokrečen i nepekratni posel proti škodi od požara, stricie in eksplozije. Za takovo osiguranje jasno uzejemo prvi uzajemno osiguravajući zvodni, koji su članovi dielitve in društva uzajemnih osiguravajućih društva. Ustrog zavoda za uzajemno osiguravajući zvodni može „UNIO“ predstaviti osiguranja a največji vrijednosti, te doje na temelju toga osiguranje najveće jasnosti i osiguranja. Strukogodan višak razdeliti so medju osiguravane.

Ovaj zavod uveo je takoder novu, do sada nepoznata struktura osiguranja t. j. osiguranje trgovina zvezna proti razbijanju. U ovu strukturu spadaju one zvode, kojih niso posledice požari, več kojih nastaju usled bilo kojih drugih razloga. Kao zavodovanja kod tove osiguravatelje struktu potvrdili su ponajprije gg. crveni predstojnici.

Posebno „UNIO“ takoder kod prve uzajemnih osiguravajućih društva:

osiguranje na život i proti nezgodam.

U pozici osiguranja neka so izvoli občinstvo obratiti na glavno zastupstvo v Trstu ili na pojedine njegove zastupnike koji se budi imenovani v gradovih in občinah.

Zastupanje v pokrajinici treba se postaviti v priznatim časnam, kjer neka se imenuje in plombe skrivati na podpisano glavno zastupstvo.

TRST, mjeseca julija 1890.

Glavno zastupstvo zavoda „UNIO CATHOLICA“ u Trstu za Primorje (Istra, Trst i Gorica) i Dalmaciju.

M. MANDIĆ.

J. PSERHOERA

lekarna u Beču, Singerstrasse broj 15.
zum goldenen Reichsapfel.

Kričistilne kroglice, nekaj imenovane univerzalne kroglice, pomate kot domače sredstvo proti zabsanju.

Jedna kroglica z 15 kroglicami stane 21 kr., jedem zavitek šestih kroglic 1 gld. 5 kr., pri nezbrinjani posiljati po porozje 1 gld. 10 kr.

Ako se denar naprej poslije, ni treba plačati porto, in stane: 1 zavitek kroglico 1 gld. 25 kr., 2 zavitka 2 gld. 50 kr., 3 zavitki 3 gld. 55 kr.; 4 zavitki 4 gld. 40 kr., 5 zavitkov 5 gld. 20 kr., 10 zavitkov 9 gld. 20 kr. (Maz, kjer jedem zavitek so ne poljija).

Prosimo, da se izrečno zahteva

„J. Pserhoferjeve kričistilne kroglice“ in paziti je, da ima pokrov vsake kroglice iti podpis J. Pserhofer v redčih pismenih, katerega je videti na navodila za porabo.

Balzam za ozelinje J. Pserhoferja 1 posodec 40 kr., prsto poštne 65 kr.

Trpotčev sok, 1 steklenica 50 kr.

Amerikansko mazilo za trganje 1 posodec 1 gld. 20 kr.

Prah proti potenju nog, steklenica 50 kr., poštne prsto 75 kr.

Balzam za goltanec, 1 steklenica 40 kr., poštne prsto 65 kr.

Zivljenska esenca (Pralke kapljice) stekleničica 22 kr.

Angležki čudežni balzam, steklenica 50 kr.

Fijakerski prašek, 1 steklenica 35 kr., poštne prsto 60 kr.

Tanokininska pomada J. Pserhoferja, pospešju rast las, steklenica 2 gld.

Univerzalni plaster prof. Stendela, posodec 50 kr., poštne prsto 75 kr.

Univerzalna čistilna sol A. W. Bärlicha, izvrstno domače sredstvo proti površnini.

Razven imenovani izdelki dobivajo se po drago farmaceutično specijalitetu, ki so bilo po vsej avstrijskih časopis označeno.

Baspričiljanja po požari vrši se točno, a treba je denar poprej doposlati; vecja narocila trdi po poštrem povzetju.

Pri dopričiljavi danarja po poštnej nakaznici, stane porto dobiti manj kakor po porozje.

9-12